
Aanwezig	<i>Martine Schepens (Leiepoort, campus Sint-Theresia), Tania Van Helleputte (VTI), Elke Standaert (VTI), Katrien Kerckhove (Leiepoort, campus Sint-Vincentius), Susan De Coninck (Erasmusatheneum), John Caron (Leiepoort, campus Sint-Hendrik), Veerle Schoors (VCLB), Etienne Carrette (voorzitter), Filip Claeys (Drugpunt), Trees Van Hove (schepen van onderwijs)</i>
Verontschuldigd	<i>Ellen Meeus (CLB-GO! Deinze – Eeklo)</i>

Generatie 2020

Fase 2	Fase 2 van Generatie 2020 is begonnen, studenten psychologie bezoeken kinderen en hun ouders thuis voor twee interviews. Er zijn zowel kinderen met een verhoogde als met een normale score geselecteerd.
Bevraging leerkrachten	Ook de leerkrachten worden in deze fase bevraagd. Er zullen ook vragen gesteld worden over kinderen die niet geselecteerd zijn voor een interview, maar sowieso zijn er geen kinderen betrokken waarvan de ouders aangaven niet mee te willen werken.
Toestemming ouders	Moeten ouders toestemming geven voor de bevraging van de leerkrachten? De bevraging van leerkrachten was sowieso in het project voorzien en is goedgekeurd door de ethische commissie van UGent. Er is dus geen nieuwe expliciete toestemming nodig.
Verdere toelichting	Op www.generatie2020.be is meer toelichting te vinden over de tweede fase. Je vindt er onder meer de vragen die aan de leerkrachten gesteld worden.
Feedback	Leerlingen hadden soms moeite met de vragen. Sommige woorden (vaak, dikwijls) zijn in de context van de vraagstelling niet zo duidelijk. We ervaren dat de betrokkenheid bijzonder groot is, heel veel leerkrachten hebben actief leerlingen ondersteund bij het invullen van de vragenlijst en zo het onderzoek gedragen.

Methodiekencatalogus

Situering	De methodiekencatalogus is technisch af: www.jeugdenschool.be .
Proces	Deze morgen werd er vanuit een onderzoek uit Leuven gesteld dat er meer aandacht moet zijn voor een procesmatige aanpak. We willen het procesmatig verloop van de studiekeuzebegeleiding voldoende benadrukken.
Peilers	Op dit moment zijn de werkteksten als beschrijving van de peilers gebruikt. Deze teksten zullen nog eens grondig moeten herwerkt worden.
Inputten methodieken	Voor het inputten van de methodieken heeft Filip ondersteuning vanuit de werkgroep nodig. Het is niet zinvol dat hij de omschrijving van de methodieken voor zich neemt. We organiseren een werkmoment met Elke en Susan om al eens een methodiek in te voeren. Op basis van die ervaring kunnen we de catalogus verder verfijnen.
Zicht op studierichtingen	Dit is een erg belangrijke peiler waarvoor het moeilijk is om tot een methodiek te komen. Hoe kunnen we leerlingen écht zicht geven op de verschillende opties? Er is een duidelijke link met de STEM-ideeën en de mooie initiatieven die daar rond bestaan.
Niet-gekwaliceerde uitstroom	De niet-gekwaliceerde uitstroom stelt ons voor een probleem. Ook jongeren die met een diploma secundair in het hoger onderwijs op een complete foute plaats terecht komt, mag je als ongekwalificeerde uitstroom zien.
Visie	In eerste instantie willen we onze visie uitdragen. Etienne heeft een ontwerp van visietekst opgemaakt. Na bespreking zijn een aantal details aangepast, je vindt de aangepaste versie in bijlage. Zal het duidelijk genoeg zijn wat een “waarderende benadering” en “oog voor talenten” is?
Uitdragen	Het is van belang dat we het waardevolle van Jeugd & School in kaart brengen en er mee naar buiten komen, denk aan het tijdstapfeest, denk aan de sessies met Luk Dewulf. In eerste instantie werken we de website af. Nadien kunnen we verder nadenken over hoe we onze werking uitdragen.
Subsidies	Voor een samenwerkingsverband rond de benadering van GOK-leerlingen kunnen subsidies gekregen worden (5000 euro) bij de provincie. Alle scholen bezorgen de GOK-indicatoren aan Filip. Etienne en Filip bereiden vervolgens het aanvraagdossier voor.

Varia

Tijdstap

Twee mensen van het kinderrechtencommissariaat zijn vrijdag langs geweest om onze visie te vragen rond de begeleiding van leerlingen. Ze willen die visie verwerken in een dossier rond het sanctiebeleid van scholen omdat er steeds vaker vragen rond dat beleid gesteld worden. Begin 2015 zal dat dossier beschikbaar zijn.

Lezing Roger Standaert

Op 4 december organiseert De Sterrebloem een interessante lezing met Roger Standaert: "school zonder punten".

In bijlage vindt een eerdere presentatie van Roger Standaert voor het KISP.

Volwassenenonderwijs

Er is veel beweging in het volwassenenonderwijs. Er wordt onder meer nagegaan in hoeverre het mogelijk is om tweedekansonderwijs in Deinze te organiseren.

Volgende vergadering

19 januari 2015

9:30 – 11:30

JC Brieljant

PEILERS VOOR EEN PROCES VAN STUDIEKEUZE VOOR LEERLINGEN IN DE 1° GRAAD SO
Voor leerlingen, leerkrachten en ouders

Basis voor de peilers: - een waarderende benadering
- verbindende communicatie
- oog voor talenten

10 PEILERS voor het PROCES

We bieden leerlingen een proces aan dat kan lopen over de volledige eerste graad. Leerkrachten en school bepalen timing en volgorde. Een model van tijdslijn vind je op de website www.jeugdenschool.be.

DE PEILERS:

1. Elke jongere heeft een gamma 'eigen talenten'
 2. Leerlingen mogen dromen
 3. Leerkrachten vullen aan
 4. Ouders zijn inspiratiebronnen
 5. Medeleerlingen kennen elkaar
 6. Leerlingen openbaren zich in verschillende contexten
 7. Voor leerlingen is 'goesting voor' een sterk ingrediënt
 8. Alle talenten zijn evenwaardig en verdienen het om 'ont-dekt' te worden
 9. Leerlingen mogen vooraf proeven van studierichtingen
 10. Leerlingen reflecteren in het proces over zichzelf en maken een eigen keuze.
- Wat is ons DOEL?
 - Leerlingen hun studiekeuzeproces in handen geven, in verbinding met leerkrachten, medeleerlingen, ouders. Op het einde van het proces stelt de leerling zijn keuze voor. Deze keuze krijgt ondersteuning van leerkrachten, medeleerlingen en ouders.
 - We willen daarom de leerling brengen tot inzicht in en waardering voor de eigen talenten, tot contact met zijn passie, tot goesting voor een gemotiveerde studiekeuze voor de tweede graad SO.
 - Aan WIE willen we uitdragen?
 - Aan leerlingen, ouders, leerkrachten, directie
 - o Hoe aan leerlingen?
 - o Hoe aan ouders?
 - o Hoe aan leerkrachten?
 - o Hoe aan directie?
 - HOE? Onze strategie met een tijds kader, wie doet wat, wie/wat hebben we bijkomend nodig?

Cont(r)actleren met volwassenen

Thema-avond KISP 10.11.2014

Roger Standaert

Een citaat

- “Een leerder komt naar een plek om te leren wat hij ‘niet’ kan. Vanwege wat hij ‘niet’ kan, wordt hij vaak afgestraft. De plaats waar hij naar toe komt om hindernissen te leren overwinnen, word tzijn grootste hindernis.”
- (Naar H. Schmidt, 2014, 27).

Een visie op leren van volwassenen

- Samen op weg
- Promoveren in plaats van selecteren
- Een virtueel contract tussen cursist en instelling
- Stapsgewijze
- In interactie
- Monitoring van de vooruitgang

Componenten van een visie

- 1. Meten en evalueren
- 2 .Natuurwetenschappen en menswetenschappen
- 3 .Selecteren versus promoveren
- 4. Selectief versus talentgericht monitoren

1. Meten en evalueren

- Meten # evalueren/oordelen
- Meten zonder oordelen
- Oordelen zonder meten
- Een gemeten prestatie krijgt een waardeoordeel
- Cijfermetingen zijn beperkt

1bis Beperkttheid van cijfers en meetresultaten

- Wat meten we en wat niet?
- Waarom meten we iets?
- Hoe meten we?
- Wat is voldoende?
- Wie bepaalt dat?
- “Niet alles wat van tel is kan geteld worden en niet alles wat kan geteld worden is van tel”.
- Ons ‘feilbare’ brein

2. Natuurwetenschappen en menswetenschappen

- ‘Beta-nijd’
- Beperkte meetbaarheid menselijk gedrag
- Diverse schalen
 - Absolute schaal
 - Intervalschaal
 - Ordinale schaal
- Probleem van begin-en eindpunt bij MW
- Vijven en zessen

3. Selecteren versus promoveren: achtergronden. 3.1. Selecteren

- Schaarste, kostbaar goed, onderwijs is schaars
- Gebrek aan middelen
- Gebrek aan plaatsen
- Landen in ontwikkeling
- Veldloopmodel
- Historisch: eerste fase in systeemvorming
 - ‘Concours’, wedstrijd, rangschikking
 - Cf. Fonds meestbegaafden, getuigschrift lager onderwijs

3. Selecteren versus promoveren.

Achtergronden. 3.2. Promoveren

- Van schaarste naar welvaart en welzijn
- Brede functies van het onderwijs
- Onderwijs is een recht
- Verlengde leerplicht, verlengd recht
- Iedereen moet vooruitgaan
- Expeditiemodel: samen uit, samen thuis

4. Selectief versus talentgericht monitoren. 4.1. Selectief

- Evolutietheorie: zwak is kwetsbaar
- Model selectiepsychologie
- Gausscurve
 - Rangschikken en vergelijken met anderen
 - Determinisme: wet van Posthumus
- Cijferen en optellen
- Fixerend gemiddelde
- Summatief evalueren

4. Selecteren versus talentgericht monitoren. 4.2. Talentgericht

- Iedereen moet vooruitgaan, J-curve
- Duidelijke stappen (doelstellingen)
- Volgsysteem, onmiddellijke feedback
- Directe bijsturing en remediëring
- Interactie met lesgever
- Formatieve evaluatie, evalueren om te evolueren
- Vergelijken met eigen vorige prestatie

Componeren met componenten tot cont(r)actleren 1

- Monitoren om te motiveren
 - Van moeten naar willen
 - Zelf leerproces in handen nemen
 - Vergelijken met je zelf, bijsturen
 - Zich zelf vragen stellen
- Feedbackmechanismen
 - Nabijheid lesgever
 - Steun van de groep
 - Ict-ondersteuning, elektronisch netwerk

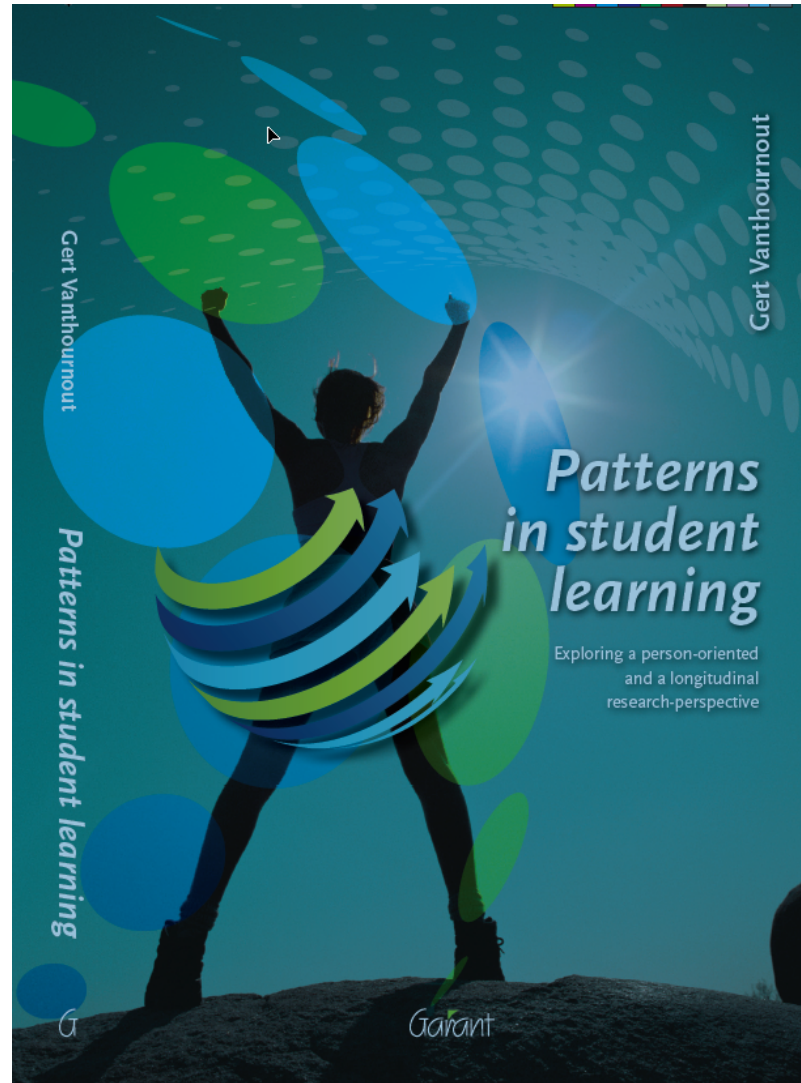
Componeren met componenten tot cont(r)actleren 2

- Duidelijke criteria voor (zelf)evaluatie
- Peer-evaluatie
- Voortgangsrapportering
- Doelstellingenrapportering
- Cijfers worden overbodig
- Beslissingen in interactie (samen op weg)

**LEREN BOVEN DE MAAT!!
MOTIVATIE ALS HEFBOOM IN HET
LEREN VAN VOLWASSENEN**

Gert Vanthournout

EFFECTEN VAN LEERTRAJECTBEGELEIDING IN DE LERARENOPLEIDING

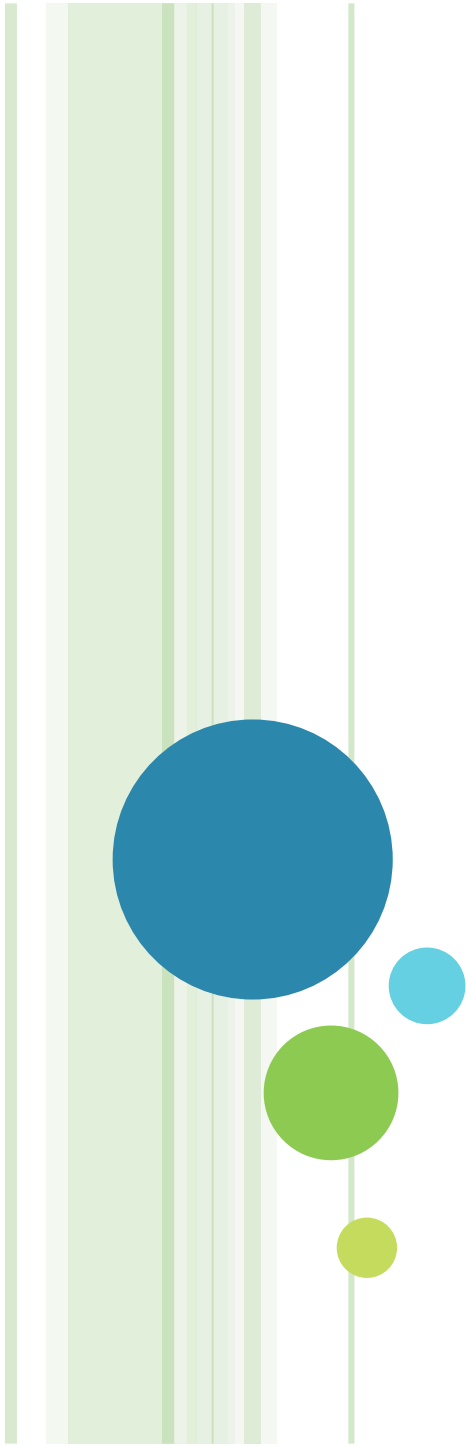

INSTRUMENTARIUM

LEMO-vragenlijst
www.goleweb.be

LEREN BOVEN DE MAAT

INSTRUMENTARIUM

Leercompetentievragenlijst
www.lerenbovendemaat.be

INSTRUMENTARIUM:

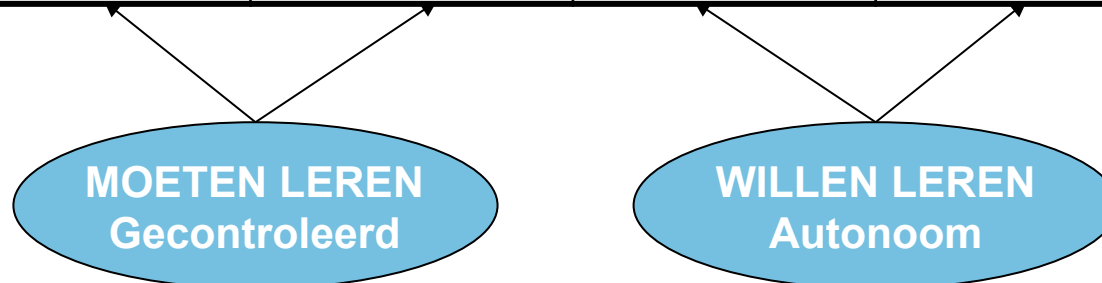
- Aandacht voor aard van motivatie en kwaliteit van leren:
 - **Zelfdeterminatietheorie** (*Deci & Ryan, 2002*) (LEMO + LCV)
 - **Leerstrategieën** (*Vermunt & Vermetten, 2004*) (LEMO)
 - **Gebruik van metacognitieve regulatiestrategieën** (*Pintrich et al., 1994*) (LCV)
- Vertalingen internationaal gevalideerde vragenlijsten.
- Bevat positieve en negatieve kenmerken van leren en motiveren
- Genereren feedbackrapporten

ZELFDETERMINATIETHEORIE

	Extern	Geïntro- jecteerd	Geïdenti- ficeerd	Intern	Gebrek aan motivatie
Hoeveelheid Motivatie	Hoog	Hoog	Hoog	Hoog	Laag
Reden	Straf & Beloning	Schaamte schuldgevoel	Persoonlijke waarde, zinnvol	Interesse	Lage verwachting
Type Motivatie	Extrinsiek	Extrinsiek	Extrinsiek	Intrinsiek	Demotivatatie

Vansteenkiste, M., Sierens, E., Soenens, B., Luyckx, K., & Lens, W. (2009). Motivational profiles from a self-determination perspective: The quality of motivation matters. *Journal of Educational Psychology*, 101 (3), 671-688.

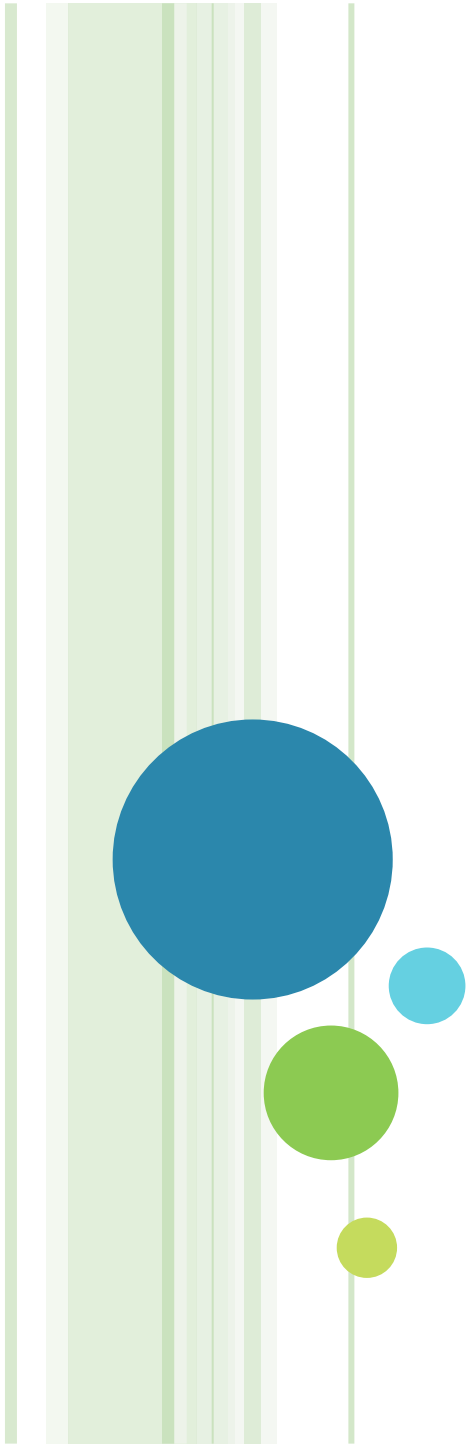
Cognitieve verwerkingsstrategieën

Metacognitieve regulatiestrategieën

LEERPATRONENMODEL

- Relateren en structureren
 - Kritisch verwerken
 - Analyseren
 - Memoriseren
 - Concreet verwerken/toepassen
-
- Zelfsturing
 - Externe sturing
 - Gebrek aan sturing

SAMENHANG TUSSEN LEREN EN MOTIVATIE

SAMENHANG TUSSEN MOTIVATIE EN KWALITEIT VAN LEREN

o Willen leren:

- Diep verwerkingsstrategieën, zoals verbanden zoeken of kritische vragen stellen
- Meer gebruik van zelfsturingstrategieën

o Moeten leren:

- Theoretisch: Oppervlakkig leren
- Empirisch: gemengd beeld
 - o Studie 1: Meer problemen tijdens het leerproces (Vanthournout et al., 2014)
 - o Studie 2: Geen link met gebruik van zelfregulatiestrategieën (Vanthournout et al., in press)

o Gebrek aan motivatie:

- Problemen tijdens het leerproces
- Minder gebruik van zelfregulatiestrategieën

PROFIEL
VAN EEN GROEP CVO-STUDENTEN

RESULTATEN: MOTIVATIE

o **Initiële drijfveer = Vooral autonoom**

- Persoonlijke en zinvolle keuze, maar verschil naargelang de achtergrond

o **Prestatiemotivatie**

- Einddoel: goede resultaten
 - o Examen: diploma-gericht
 - o Oefeningen: meer autonoom
- Praktijk!

RESULTATEN: LEERPATRONEN

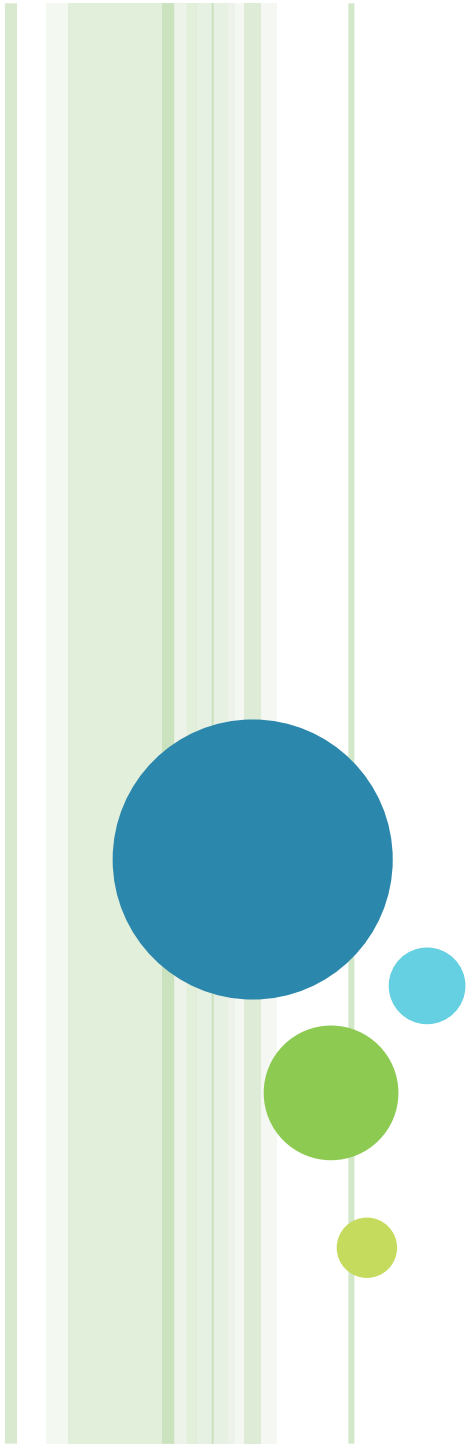
o Verwerkingsstrategieën:

- Vasthouden aan eerdere studiemethode

o Regulatiestrategieën:

- Bij aanvang extern gestuurd (docenten)
- Evaluatie en aard van het vak
- Tijdsdruk
- Combinatie met werk en gezinsleven

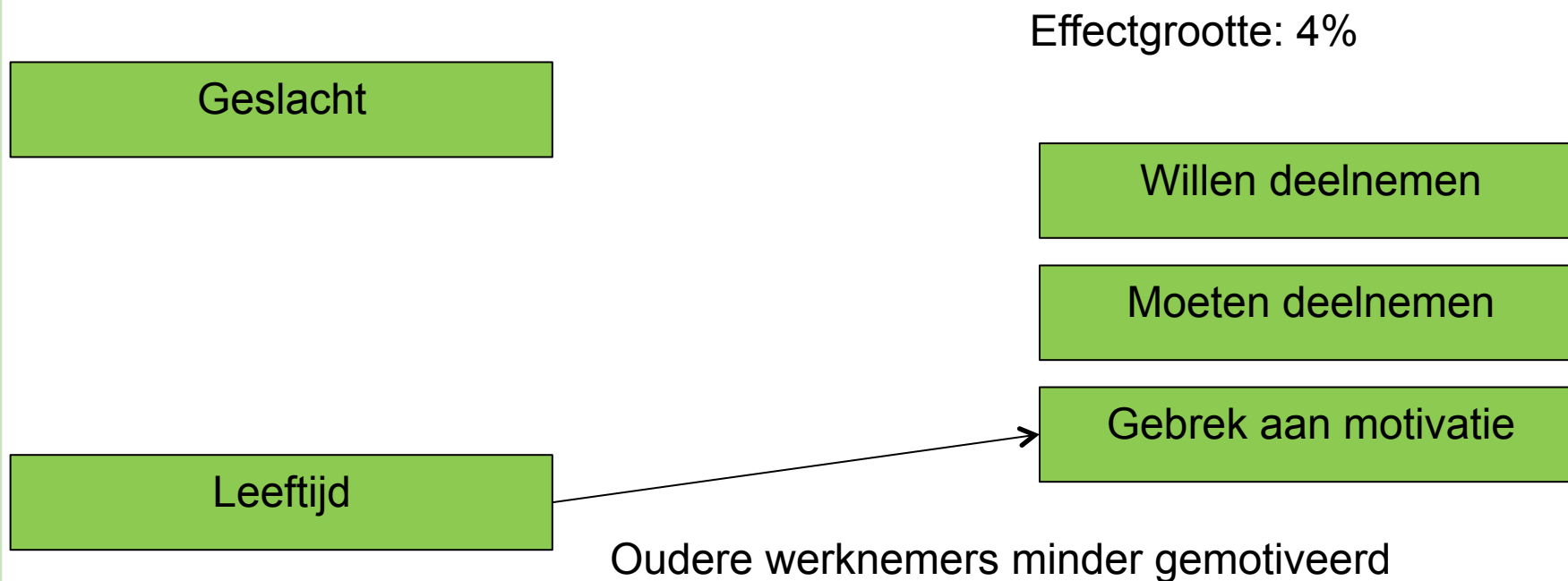

SAMENHANG MET ACHTERGRONDKENMERKEN

SAMENHANG MOTIVATIE, GESLACHT EN LEEFTIJD

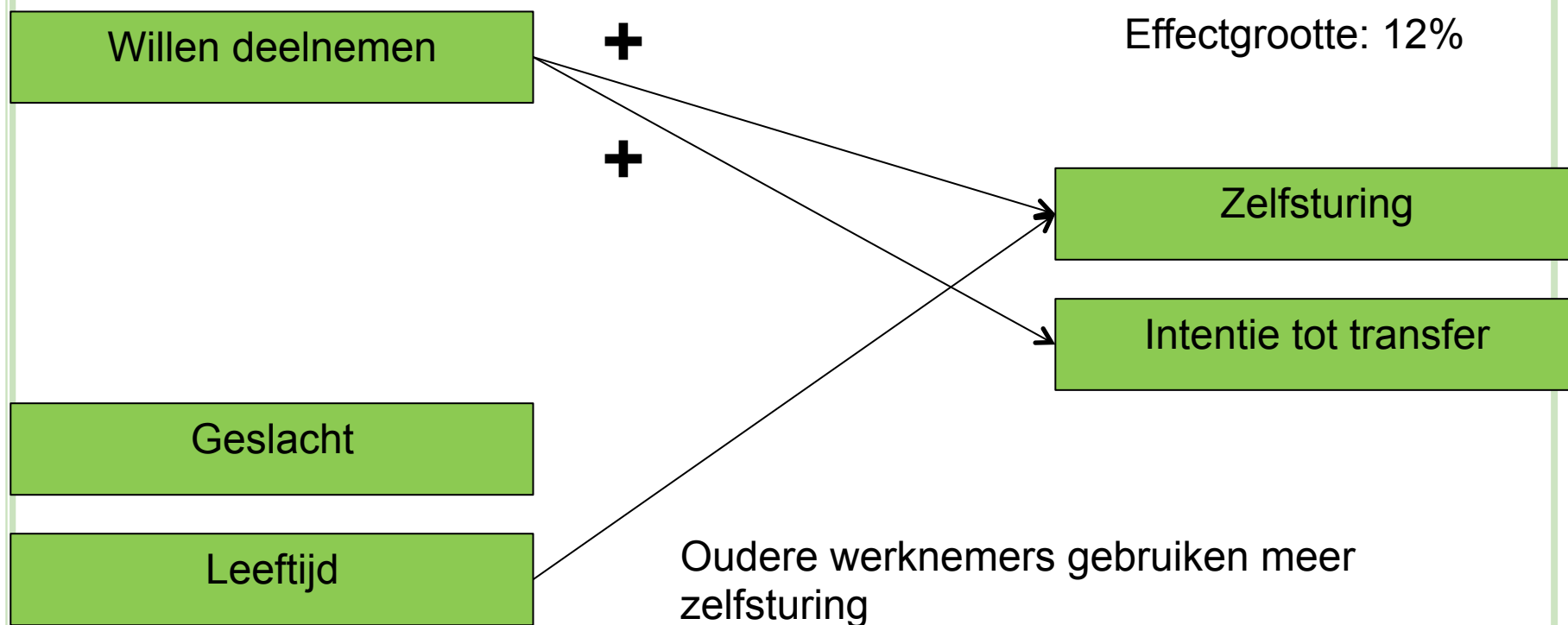

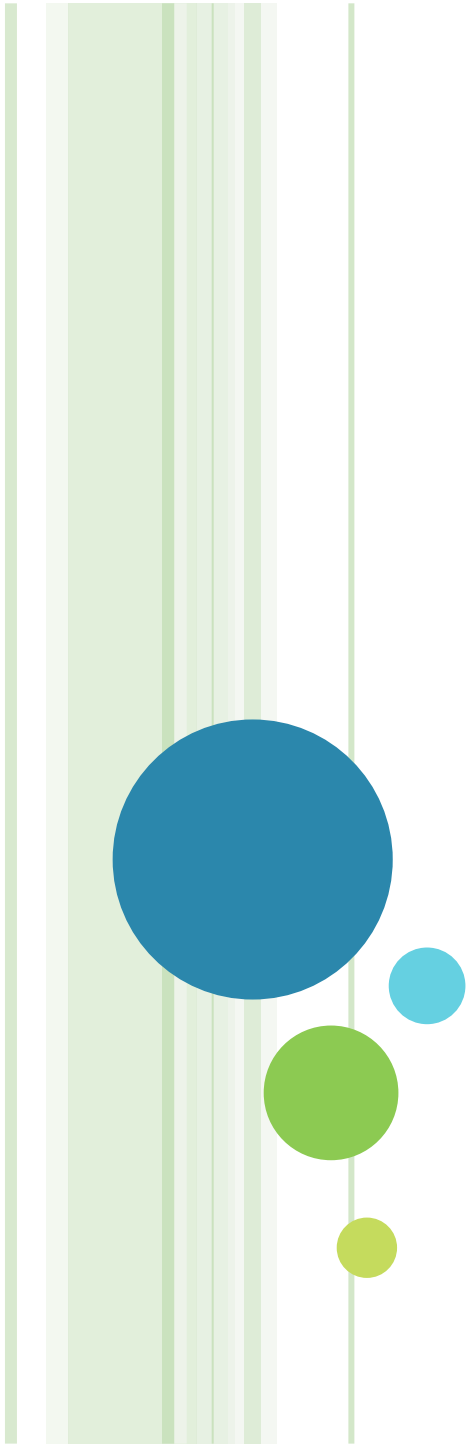
'Hallo,
Ik ga met pensioen (65) en daarom vul ik niets meer in.
F.'

MOTIVATIE IN VERHOUDING TOT ACHTERGRONDKENMERKEN

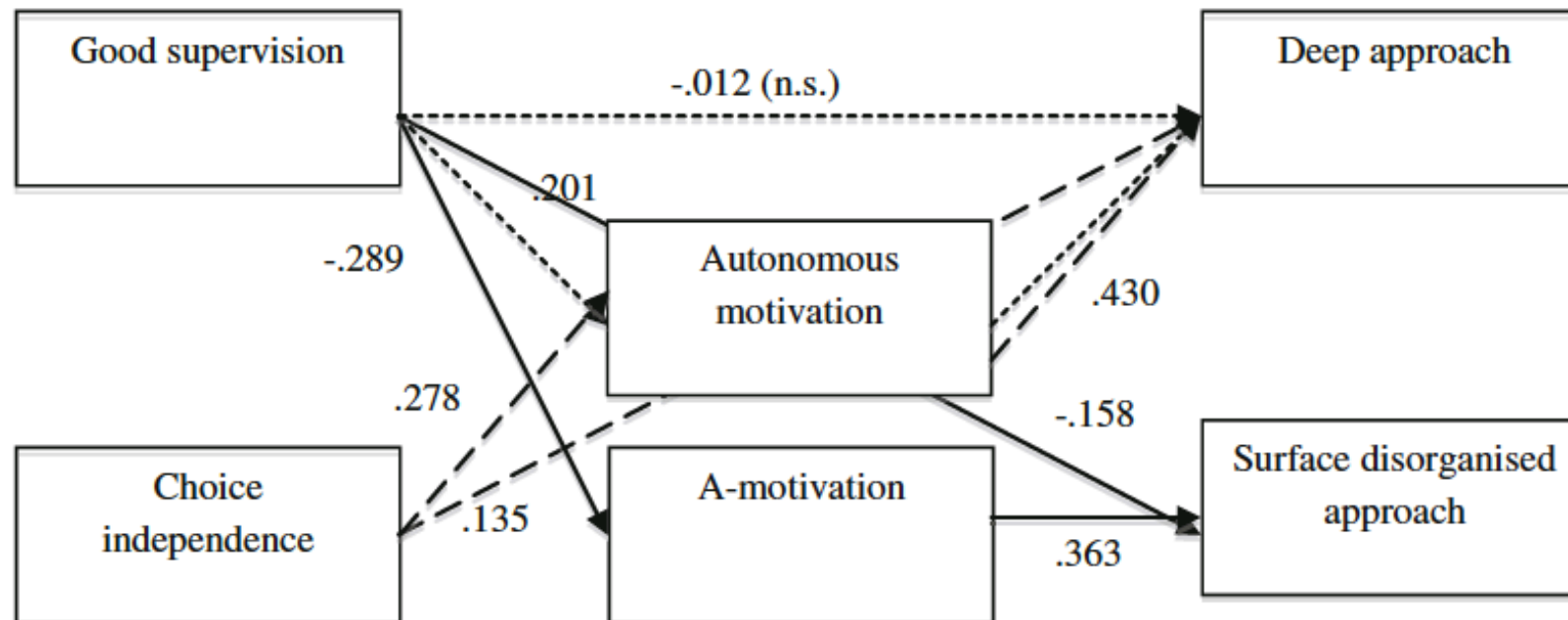

LINK MET WERKOMGEVING EN LEERVOORKEUREN

MEDIËRENDE ROL VAN MOTIVATIE

+ Werkdruk een direct positief effect op betekenisgericht leren EN op problemen met leren

RESULTATEN: LEERVOORKEUREN EN SAMENHANG MET MOTIVATIEPROFIELEN

Leervoorkeuren	Profiel één: kwaliteitsvol motivatieprofiel (10)	Profiel drie: minder kwaliteitsvol motivatieprofiel (5)
Visueel versus verbaal	• Visueel, gesproken en geschreven	• Visueel, gesproken en geschreven
Actief versus reflectief	• Actief + FB • Discussies • Groep	• Actief + FB • Geen discussies • Individueel of in groep?
Autonomie	• Geen verplichtend karakter	• Geen verplichtend karakter
Competentie	• Duidelijkheid omschrijving • Geen evaluatie	• Geen omschrijving • Geen evaluatie
Verbondenheid	• Hulpvaardig zijn, openstaan voor vragen, ... • Netwerken	• Hulpvaardig zijn, openstaan voor vragen, ... • Niet netwerken

- Willen leren is een belangrijke hefboom in het leren van volwassenen
- Robuuste samenhang over groepen en contexten voor willen leren en voor gebrek aan motivatie
- Moeten leren is een dubbeltje op z'n kant

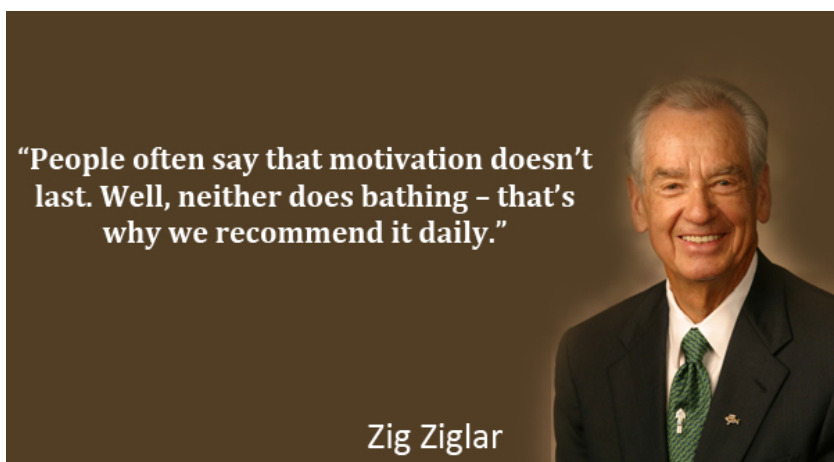
IMPLICATIES

IMPLICATIES

- Slechts een beperkte impact van leeftijd of geslacht op motivatie
- Motivatie belangrijkste voorspeller van kwaliteit
- Goede begeleiding en keuzevrijheid lokken kwaliteit uit
- Werkdruk is het dubbeltje op z'n kant

VRAGEN?

- **Contactgegevens:**
Gert.vanthournout@uantwerpen.be

